

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Knud Kristensen om sine Synspunkter

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1953

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Kommentar: Udvalget af 15. Juli 1953 var forløberen for partiet De Uafhængige

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Knud Kristensen

om sine Synspunkter!

Naar Modparten ved, at man ønsker Forlig, faar man et daarligt Forlig.

Formanden for Udvalget af 15. Juli 1953 redegør i en Samtale med Jyllands-Posten den 27. August 1953 for sine Grunde til at gaa i Spidsen for det nye Parti.

Knud Kristensen staar i Dag som Centrum for den politiske Debat. Det er om ham den borgerlige Opposition samler sig, og det er paa ham, der skydes fra alle Sider. Han personificerer det nye Parti, hvis Anmeldelse Udvalget af 15. Juli i Øjeblikket forbereder. Endnu er der ikke kommet Underskrifter nok, men Arbejdet fortsættes, og alt tyder paa, at der kommer tilstrækkeligt mange, saa Partiet bliver en Realitet.

Hvem der i saa Fald skal stilles op som Kandidater til det nye Folketing, og hvor Opstillingerne skal foregaa, er der endnu ikke Klarhed over. Kun kan man i Dag sige saa meget, at Knud Kristensen selv bliver opstillet. Han har ellers ikke ønsket paany at vende tilbage til Politik.

— Hvis jeg skulde handle ud fra mine rent personlige Interesser, saa kunde der ikke ske noget bedre, end at der intet kom ud af det hele, siger han, men jeg har følt det som en Pligt som almindelig Vælger at tage fat paa at styrke den borgerlige Politik. Oprindeligt stiledede vi efter Kontakt med de to borgerlige Partier, og vi har skrevet til dem for at forhandle om Opstilling af Kandidater i Tilslutning til de to Partier. Svar har vi ikke faaet officielt eller formelt endnu, men efter hvad der foreligger, maa man jo gaa ud fra, at det bliver Afslag.

Og saa maa vi tage Konsekvensen deraf. Vi maa have de folk frem, som er borgerligt

indstillet, og som ellers ikke vilde stemme ved det forestaaende Valg, saa den borgerlige Front kan styrkes.

— Kunde der ikke indefra være kommet en Fornyelse?

— Behandlingen af Grundlovsforslaget i Landstinget gav Udtryk for en stærk Modstand, men alligevel blev Forslaget gennemført næsten enstemmigt. Det giver ikke Udsigter til Ændringer indefra. Og hvor skal de Folk saa gaa hen, som synes, at der er noget at rette? Der er ikke noget i Vejen med Partiernes Antal, men der mangler eet, som i tilstrækkelig Grad samler dem, som ønsker mere Fasthed i den borgerlige Politik.

Forberedt på Angreb.

— De er blevet angrebet fra alle Sider.

— Ja, men jeg beklager mig ikke, selv om der er Angreb, som kan gøre ondt. Jeg var forberedt paa de Vilkaar.

— Er det ikke en ubehagelig Situation saadan at komme i Modsætningsforhold til gamle Partifæller og gamle Venner?

— Jo, i høj Grad, men naar man har Valget mellem Parti, og hvad der efter ens Overbevisning er ret og rigtigt, og hvad der ogsaa tjener Landets Interesser, vælger jeg det sidste. Det er selvfølgelig ubehageligt, naar gamle Venner mener, at man har opført sig illoyalt. Men de har Uret. Man siger, at jeg kunde have fremført min Kritik

i Venstres Hovedbestyrelse, hvortil jeg som Æresmedlem havde Adgang.

Men jeg betragter ikke det at være Æresmedlem som en Post, hvorfra jeg er berettiget til at øve Forhaandsvirkning paa Partiets Ledelse. Hvis jeg havde opfattet det saadan, havde jeg ikke ladet mig vælge til Æresmedlem. Jeg har betragtet min Stilling som den almindelige Vælgers, ikke som en aktiv Politikers. Fordi jeg er blevet Æresmedlem, har jeg ikke forskertset min Ret til at gøre min Mening gældende overfor Rigsdagsmænd og Medborgere.

En Tale, der ikke blev refereret.

Denne Ret som almindelig Vælger har jeg benyttet ved forskellige Lejligheder, hvor jeg har talt. Lad mig minde om min Tale paa Snoghøj, da Forliget om Sydslesvig blev sluttet. Jeg sagde den Gang rent ud, at jeg ikke syntes om dette Forlig, og jeg gjorde mine Bemærkninger derom. Lad mig ogsaa minde om, at da det økonomiske Forlig var sluttet i 1950 under den nuværende Regering, talte jeg i Frederikssund og advarede mod det, man her var inde paa. Jeg udtalte mig ret skarpt, men det blev ikke refereret . . . Amtavisen har vel ikke haft Plads. Endelig kan jeg gøre opmærksom paa, at da Grundloven var færdig fra Kommissionens Side, og Forslaget var til 1. Behandling i Rigsdagen — før vidste man jo ikke med Sikkerhed, hvad det gik ud paa — da skrev jeg i Frederiksborg Amts Avis om mine Betænkninger og pegede paa de sorte Pletter, som Forslaget efter min Mening havde.

Jeg har kun som almindelig Vælger gjort min Opfattelse gældende. Jeg har gjort det hensynsfuldt, men alligevel saa klart, at man har faaet fat i, at jeg var meget lidt tilfreds med, hvad man havde opnaaet, og hvordan man havde opnaaet det.

For eftergivende.

— Hvad er det egentlig, De har imod Regeringens Politik? Har De faaet et andet Syn paa Politik, end da De sad i Rigsdagen?

— Nej, jeg mener, at det er Partiets Politik og navnlig dets Taktik, der er forandret. Det er blevet alt for svagt og eftergivende overfor Modstanderne. De vil, saa vidt jeg kan se, have Forlig og tænker mindre paa, hvad det koster. Man siger, at man maa slutte et Forlig, naar man ikke kan komme videre, at Politik er det muliges Kunst, at man maa tage det, man kan opnaa, at man skal tilstræbe en midtsamlende Politik osv.

Naar Modstanderne ved, at man først og fremmest vil have et Forlig, kan man være nogenlunde sikker paa, at man faar et daarlige Forlig. Dette er Forliget om Sydslesvigs Selvbestemmelsesret, det store økonomiske Forlig i 1950 og Grundlovsforliget Eksempler paa. Det er efter min Mening daarlige Forlig, og daarlige, end de behøvede at være.

Hvis de borgerlige havde sagt Nej.

— Som Mindretal maa man jo dog forhandle sig til Rette.

— Ja, jeg er heller ikke Modstander af Forlig, men for at opnaa et godt Forlig, maa man kunne sige Nej. Er Modparten nogenlunde sikker paa, at man vil Forlig, stiller han sine Krav derefter. Lad os tænke os, at Venstre og de Konservative havde sagt Nej, da der forhandlede om Selvbestemmelsesretten. Det, Sydslesvigerne havde anmodet om, var Støtte til deres Krav om Selvbestemmelsesret. Der blev et Forlig, som i Realiteten var et Afslag. Man sagde ganske vist ikke Nej, men man sagde noget andet. Det svarer omtrent til, hvis en Mand ringer paa min Dør og beder om et Maaltid Middagsmad, og jeg saa giver ham en Cigar og lukker Døren. Det, man vedtog dengang, maa betragtes som et Nej. Saa siger man, at man ikke kunde have gennemført et andet Svar i Fællesskab.

Det forlanger jeg heller ikke, men den Udvej, at de andre svarer Nej, og et stort Mindretal har stillet Krav om et Ja, vilde have været en moralsk Støtte til Sydslesvigerne Krav i Modsætning til et enstemmigt Nej. Der

blev indgaaet et Forlig, som var ringere, meget ringere end nødvendigt.

Godt Forslag — daarligt Forlig.

Og hvad det økonomiske Forlig i 1950 angaar, saa var det, saa vidt jeg erindrer, Hovedopgaven at sætte Forbruget og Produktionen i bedre Forhold til hinanden. Det Forslag, som Regeringen fremsatte, var udmærket, men Forliget blev lige saa daarligt, som Forslaget var godt. Naar man tager Halvdelen ud af et Forslag, faar det Slagside. Det bliver uretfærdigt, og det gaar ud over den ene Halvdel af Befolkningen. Det blev ogsaa ubrugeligt til sit Formaal. Naar en Skat lægges paa hele Befolkningen og en vis Del af Befolkningen derefter faar Erstatning gennem Pristallet, bliver Stillingen skæv og slaar tilbage paa Produktionen. Forliget blev ikke blot uretfærdigt, det blev ogsaa ubrugeligt til sit Formaal.

Ser vi paa Grundlovsforslaget, var Situationen den, at dersom de borgerlige Partier havde holdt sig til Folketinget, havde givet Regler, saa Strid ikke kunde opstaa mellem de to Ting, og havde indført Folkeafstemnings-Princippet i en fornuftig Form, havde ændret Arvefølgen og foretaget de forskellige upolitiske Ændringer i Grundloven, som Udviklingen berettiger, saa kunde der ikke i Længden have været opretholdt Modstand mod disse Reforme.

De andre havde ikke kunnet holde til at forhindre Reforme, som de selv ønsker, blot for at faa Betaling i noget, som vi ikke ønsker. Det afgørende for mig er ikke at opnaa Forlig. Jeg gaar med til dem, hvis de er Fremskridt, og siger nej til dem, hvis de er daarlige.

Et Gylp —

— De støttede dog Venstre ved Valget i April.

— Ja, jeg gav Tilsagn derom nogen Tid før Valget. Grundloven var da ikke vedtaget af Rigsdagen, og jeg haabede paa visse Ændringer. De kom ikke. Forslaget blev

gennemført hensynsløst over for os almindelige Vælgere. Man gav ogsaa dem under 25 Aar Stemmeret ved Afgørelsen af Valgretsaldere, og Særreglerne for dem, der stemte pr. Brev, anser jeg for at være af en saadan Natur, at jeg ikke forstaar, at man vil være bekendt at tage Medansvar for dem. Det var Regler i egen Interesse udelukkende for at faa Folk til at stemme. Og saa foretog man Valget af Valgmænd til Landstingsvalget i Roskilde ud fra, om de var Tilhængere eller ikke Tilhængere af Grundlovsforslaget. Man forhørte Kandidaterne derom i Roskilde. Det er illoyalt over for de Folk, som af Loyalitetsgrunde har set bort fra Striden og har stemt sammen med Tilhængerne af Grundlovsforslaget. Der har i det hele taget i den førte Politik været en Del vigtige Afgørelser, som jeg ikke kan billige, men det, der skete omkring Grundloven, var, jeg vil ikke sige Draaben, men det Gylp, der fik Bægeret til at flyde over. Jeg kan ikke følge med længere, naar saadanne Fremgangsmaader bruges, og en Politik trumfes igennem paa den Maade.

— Dannes der saa et nyt Parti?

— Jeg ved det ikke endnu. Vi er mange, der haaber det, for det tiltrænges. Der er Partier nok, men vi har ingen, som vil gaa imod den Socialisering, som mere og mere trænger sig ind, ikke mindst administrativt.

— De bliver beskyldt for Stemmespild derved.

— Det faktiske er, at den Politik, der er ført, betyder Stemmespild, hvis der ikke gøres noget. Der er Tusinder og atter Tusinder af Vælgere, som ikke vil stemme, fordi de ikke har noget at stemme paa. Derfor er det den eneste Maade at faa disse borgerlige Stemmer frem paa at stifte et Parti, som de kan stemme paa.

God gammel Venstre-Politik.

— Hvordan vil et saadant nyt Parti stille sig til Regeringsdannelsen efter Valget?

— Jeg har et stærkt Ønske om at bevare

en borgerlig Regering, og jeg har intet imod, at de nuværende Personer forbliver paa deres Poster. Jeg ønsker og haaber, at der gennem Valget skabes en Indflydelse saa dansk Politik drejes i Retning af, hvad jeg anser for god, gammel Venstre-Politik, der kan føres med større Fasthed. Hvad det saa i første Omgang fører til, maa Fremtiden vise. Der er i hvert Fald ingen Fremtid for en borgerlig Politik i at drive for Vind og Strøm.

— Tror De paa, at det Program, som er offentliggjort for et nyt Parti, kan realiseres?

— Hvor meget der udenrigspolitisk kan gøres i det sydslesvigske Spørgsmaal, ved jeg ikke, men hvad der kan gøres bør gøres. Og saa maa der gennemføres en økonomisk Støtte, som ikke sætter Skel ved Linien Slien—Dannevirke. Kontakten mellem Danskhedens Ledelse og Politikerne i København er for ringe, saa vidt jeg kan skønne.

Det gælder ikke blot Fremtiden.

— Kan Ændringerne i Grundloven gennemføres?

— Nej, det kan de sikkert ikke i den første Tid, men i Politik maa man ogsaa have visse Maal paa lang Sigt. Venstre rejste Krav om Juni-Grundloven i Stedet for 66-Grundloven allerede i 70'erne — og det gennemførtes først i 1915. Men selv om det tog Tid, undlod man jo ikke at arbejde for det. Man taler om, at det er unyttigt at diskutere et Spørgsmaal som Grundloven, fordi det er afgjort ved Foraarets Valg.

Men man synes at glemme, at et Valg ikke blot gælder Fremtiden. Det er ogsaa en Bedømmelse af, hvad der er sket med Grundloven. Glemmer Valgerne det, tager de i høj Grad Medansvar. Sætter de sig ikke mod den Udvikling, der har fundet Sted, vil de ikke kunde hindre en Videreførelse.

Der er noget, som hedder Præcedens.

Hvis der f. Eks. kommer et Forslag om Ophævelse af Skattefradragretten, vil Vælgerne Tavshed¹ overfor tidligere Forlig moralsk set være en Billigelse af Forlig ogsaa her. Det er muligt, at et saadant Forlig kan redde noget af Fradragretten ved at prisgive en Del af Beskyttelsen. Men saa er Udviklingen i Skred, og næste Gang Kravet om Ophævelse melder sig, gaar man et Skridt længere. Og Vælgerne vil ikke kunne sætte sig imod det, hvis de ikke sagde fra straks, da man begyndte at glide. I vort Program vil vi ogsaa have fastslaaet, hvor Grundlovens Grænser gaar, saa alle, ogsaa Lovgivningen, maa holde sig inden for disse Grænser.

Paa gyngende Grund.

I Skattespørgsmaal maa vi have det saadan, at Flid, Dygtighed og Sparsommelighed belønnes. Og Statens Udgifter maa begrænses. Vi lever skattemæssigt set paa gyngende Grund. De Udgifter, som Staten efterhaanden har paataget sig, kan den ikke bære i en Nedgangstid, næppe engang, hvis vi faar et daarligt Høstaar.

— Det bliver ikke let at faa Udgifterne ned.

— Nej, derfor gælder det om ikke at faa dem for højt op, og den første Opgave for Rigsdagen saavel som for et nyt Parti vil være at hindre, at de fortsat stiger.

— Saa er der Udvalget om Retsopgøret.

— Jævne Folk kan ikke se til Bunds i alt det Materiale, som foreligger baade fra den parlamentariske Kommission og fra det Opgør, som har fundet Sted. Derfor er det naturligt at lade et sagkyndigt, upartisk Udvalg undersøge det og indstille til Rigsdagen, der i følge Grundloven skal tage Stilling til om der skal rejses Tiltale mod Folk, der har forbrudt sig eller forsømt at varetage, hvad de skulde.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk